ФИФІ ФЫМЫГЪЭПУД, ФИ ІЕЙ ФЫМЫГЪЭПЩКІУ

АДЫГЕ ХЕКІЫ

АДЫГСКОЕ СЛОВО

КЪР-м И ПАРЛАМЕНТЫМРЭ ПРАВИТЕЛЬСТВЭМРЭ Я ГАЗЕТ ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КБР

1924 ГЪЭМ И МЭХЪАУЭГЪУЭ МАЗЭМ И 1 ЛЪАНДЗРЭ КЪЫДОКІ

№228 (21.886) ● 2010 гъэм дыгъэгъазэм (декабрым) и 3, мэрем ● Тхьэмахуэм тхуэ къыдокІ ● И уасэр соми 3-щ ●

adyghe@mail.ru
adyghepsale.ru

Волков В. Г. Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Щыхь тхылыр етыным и Іуэхуки

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Президентым и Указ

Законым тетынымрэ хабзэр хъумэнымрэ къызэрэпэщыныгъэ бгъэдэль фІыщІэм папщІэ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и ЩІыхь тхылыр етыным **Волков Виталий Георгий и къуэм** - Урысей Федерацэм и прокуратурэм и деж Следственнемкіэ щыІэ комитетым Следственнкіэ и Управленэу Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм щыІэм и унафэщІым и яп къуэдзэм.

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Президент ЩАНОКЪУЭ Арсен

Налшык къалэ
2010 гъэм щэкІуэгъуэм и 29-м
№158-УП

● КЪР-м и Парламентым

Бюджетым арэзы тохъуэ

ЩэкІуэгъуэм и 30-м Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым зи чэзу зэІуІэ щызэхэтащ. Ар иригъэкІуэкІащ хабзэгъэув орган нэхъыщхьэм и Унафэщі Чеченов Ануар. ЗэІущІэм я пэжыгъэм хэтащ КЪР-м и Правительствэм и Унафэщі Меркулов Александр, абы и яп къуэдзэ Абрэдж Іэдиб, Правительствэм и Унафэщым и къуэдзэ Сэхъурокъуэ Хъэутий, министерствэ, ведомствэ зэмылІэужьыгъуэхэм я Іэтащхьэхэр.

ЗэІущІэМІуэхугъуэ зэхуэмыдэхэм щыхэпльащ, ауэ нэхъыщхьэу щытар республикэм и бюджетым теухуарщ. «2011 гъэм Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм иІэн хуэзи бюджетым» теухуа законым и проектыр япэ еджэгъуэу кьащтащ. ЕтІанэ ЗэпещэнкІэ Парламентым зыхуэІэпэІуэтащ бюджетым къигъэльагъуэу зэІущІэм къыщыпсэпльащ КЪР-м финансхэмкІэ и министр **Бышэн Аэрэт.** Ар зэщхьэщыхуэу кьытеувыІащ дызыхуэкІуэ ильэсым бюджетыр зыхуэдэнум, мыгъэрейм и зэхэлъыкІэм кьыщхьэщыкІыу, халъхьэну зэхъуэкІыныгъэхэм, ар кьызыхэкІа щхьэхуэгъуэм. Абы зэрыжиІамкІэ, 2011 гъэм и финансэ тхьыпІ нэхъыщхьэр ягъэхьэзыращ а ильэсым Къэбэрдей-Балъкъэрым социальнэ, экономикэ и Іьэныкъуэкіэ игъуэтыну зыужьыныгъэхэм ятещІыхьауэ, ар щаубзыхум уиэтІныгъэ нэхъыщхьэу кьыхалъытащ налог зытепльхьэ хьэну Іуэхущіапіэхэм я бжыгъэм хагъахъуэкІэрэ, абы кьыхэкІ мылькури нэхъыбэ щыныр.

- 2011 гъэм республикэ бюджетым и хэхъуэр сом мелард 20-рэ мелуани 174-рэ хьунущ, федеральнэ бюджетым щыщу сом мелард 11-рэ мелуан 565-рэ кьыгІэрыхьэнущ, - жиІащ Бышэныи. - Хэщікэр сом мелард 21-рэ мелуан 469-рэ хьуэу дубзыхуащ. ДиІэ мылькур зэотІыныгъэ сомуи тедгуэшэ иужь, дызыхуІущІыр сом зы мелардрэ мелуан 295-рэ хьуэу кьыщІидзащ. Федеральнэ центрым дотацэу кьытхуиутІыпщынчи и бжыгъэр процент 49,3-рэ мэхьу.

АдэкІэ Бышэныр кьытеувыІащ дэтхэнэ зы унэтІныныгъэми хэхъуэ тІыпщынкІэ бжыгъэр зыхуэхъэм. Псалъэм папщІэ, егъэджэныгъэ ІэнатІэм хуХахащ сом мелардри 4,9-рэ, щэнхабзэм - сом мелуан 911-рэ, узынщагъэр хъумэным - сом мелардри 2,7-рэ, социальнэ, политикэ Іуэхуэхэр пхыгъэкІыным - сом мелардри 3,6-рэ, апхуэдэурэ адрей псомиз зэпэлъытауэ трагуэшащ. АпхуэдизкІэ 2011 гъэм республикэ бюджетым и социальнэ унэтІныныгъэхэр хьумэ мэхьу.

Министрым зэрыжиІамкІэ, республикэ бюджетым и хэхъуэм и процент 41-р налогым кьыпэкІуэнущ. Апхуэдизу етІанэгъэ республикэ бюджетым Іэрыхьэнущ налог хэхъуэу сом мелардри 8-рэ мелуан 285-рэ. Абы кьышынэмащІауэ, налогым щымыщІу сом мелуан 322-рэ кьыхахьнущ.

КьыкІэлыкІуэу, республикэ бюджетым и Іуэхуки законым и проектым зэрелъжьам и гугъу ищІу кьэзгъэпсащ КЪР-м и Парламентым Бюджетымкіэ, налогхэмрэ финансэмкіэ и комитетым и унафэщІ **Ахъуэхъу Кьанщокьий**. Ар кьытеувыІащ а законым халъхьэжа зэпхьэкІынныгъэхэм, абы и щхьэусыгъуэхэр кьигъэльагъуэурэ.

ЛЪэныкъуэ куэд кьызэщІибудэу тепсэльыхьа нэужь, КЪР-м и республикэ бюджетым и Іуэхуки законым и проектым депутатхэр арэзы техьуащ.

Абы и уэкІэ зэхуэсым щыхэпльащ къэрал мылькур зегъэкІуэным, ар приватизацэ щІыным, библиотекэхэм я тхылъ фондхэм я Іуэху зыІутым, корпуцэм зэрыпэщІэтыным, ямыгъэЗэпхъуэ мылькур республикэм кьищэхуэжыныкІэ Правительствэм и арэзыныгъэ зэрыхуэкІи, нэгъуэщІхэми.

ЩХЬЭЩЭМЫЩІ Изэ.

Жыг хадэхэм заубгъу

Иужьрей илъэсхэм Къэбэрдей-Балъкъэрым лэжьыгъэщхъу щокІуэкІ пхъэщхьэмыщхьэ нэхъыбэ къэгъэкІыным, фІагъэ зиІэ пхъэщхьэмыщхьэрэ мэракІуэкІэ сатум и Іэнатіэр кьыдэзгъэпэщыным, апхуэдизкІэ зыужьыгъуэ къэралхэм хэщІыпхьэ гъэмэщІэным хуэунэтІауэ.

2008, 2009 гъэхэмрэ дызэрыт илъэсым щыщу блэкІа мазибгъуэмрэ кьурибудэу жыг хадэхэмрэ мэракІуэ хьэсэхэмрэ гектар 1400-м щІигъуи щыхасащ. Абыхэм ящыщу гектар 520-р псынщІэу кьыщыпсыкІэ жыгхэращ.

Республикэм и цІыхухэм я Іэкіуэльакіуагъымрэ ди щІыналъэр мы Іуэхум хьарзынэу кьыззрезэгъыбмрэ кьэпльыпІэмэ, пхъэщхьэмыщхьэ гъэкІыныр фейдэшхуэ кьызыпыкІ, социальнэ мыхьэнэ зиІэ Іэнатіэу зиужьыну уцыгугъ хьунущ. Ди мэкъумэщІщхэм я мурадщ 2020 гъэм нэсыкъ псынщІэу кьызыпыкІэ жыг хадэу гектар мини 10 хасэну.

Апхуэдэ жыг хадэхэр кьызэгъэпэщыным ику иту гектар кьэс сом мелуан 1,5-рэ хуэдиз токІуадэ, ауэ пхъэщхьэмыщхьэр бзаджэ зэрыкъум и фІыгъэкІэ а ахъшэр псынщІэу кьалэжьыкъ - гектар кьэс кьыпач тонн 50-м щегъэжьауэ тонн 80-м нэс. Іуэху Іуэр зы тетыр нэгъэсауэ кьыбгурыІуэн папщІэ къэгъэльэгъуапхъэщ кьыззрыкІуэ жыг хадэхэм ику иту пхъэщхьэмыщхьэу кьатыр тонн 15-м зэрыщІимыгъур, жыгыщІэмэ щыкІуэнущ ди Іуэхущіапіэм я щхьэусыгъуэ зыІутыр, ямыгъэЗэпхъуэ мылькур республикэм кьищэхуэжынымкІэ Правительствэм и арэзыныгъэ зэрыхуэкІи, нэгъуэщІхэми.

ЩХЬЭЩЭМЫЩІ Изэ.

● Прохладнэ куей

Заводым зеужь

Ди республикэм щынэхъыфІхэм хабжэу Прохладнэ къалэм дэт щакъхъуэ гъэжьапІэм и эфІэкІхэм хигъахьуэ зэпытщ.

НОБЭ МЫБЫ къыщІегъэкІ щакъхъуэхэкІ зэмылІэужьыгъуэу 30-м нэс. Апхуэдизу мыбы щагъажьэ фощыгъуэ уз зыпкрыитхэм, йодыр къызэмэщІэкІхэм папщІэ щакъхъэ, булкэ лІэужьыгъуэ щхьэхуэхэр. Іуэхущіапіэм апхуэдизу зиужьным къежьапІэ хуэхъуащ иужьрей илъэс зыбжанэм кьриубыдэу мыбы нэгъуэщІ къэралхэм щагъэхьэзыр Іэмэпсымэщ Іэ куэд зэрыщигъэувар. Абыхэм ящыщу тхъэвыр зэрапщ, зэрызэпаупщІ, ар псынщІэу икІи дахэу зэрагъажьа хьэкуэр, щакъхъуэхкІхэм халъхьэхэр тэмэму зэрашэч Іэмэпсымэхэр. ЩІакъхъу гъэжьапІэм кьыщІигъэкІ продукцэр ди щІыпІэм и мызакъуэу, гъунэгъу республикхэмри. Ставрополь краймри ирагъащэ. Иджыблагъэ Іуэхущіапіэм кьызэІуихащ Іэфіыкіэхэкіхэр щащІ нэгъуэщІ зы цехи. Мы заводым ерыскъыкэхІхэр кьызэхихщІыкІыр гуэдз хэпльхьам и хьэжьигъэрщ. Абы и фІыгъэкІэ ерыскъыр зэмыкІуэкІыу куэдрэ щызыгъэлъ консервант пкъыгъуэхэр кьагъэсэбэпын хуэм хьуркъым. Дызытехьэ ильэсым мы Іэнатіэм кьыщІигъэкІ продукцэ лІэужьыгъуэхэми зэрылажьэ оборудованэми кьыхагъэхьэуну я мурадщ. Апхуэдизу фІыгъэфІэкІуэнущ щІакъхъуэхэкІхэр махуэ бжыгъэкІэ зыри кьащымыщІу щылъыи хуэдизу зэрызэкІуэцІалъхъэ щыкІэри. Кьымыдэкіэ, кьагъэсэбэп эпсэкерокъуэрэ зэрызгъэзэхуэу Іэмэпсымэщ Іэхэри ягъэувынущ.

ЛЪОСТЭН Музэ.

● Іуащхьэмахуэ куей

Япэ игъэщыпхъэ Іуэхущхэр ягъэбелджылы

ИЛЪЭСЫЩІЭР къэмыс щІыкІэ зэрахъуэжІынущ кьати 9-у зэтет унитІым я лифтхэр. Мы зэманым тырныауздэсхэр псом хуэмыдэу егъэпІейтей яІэ лифт 52-м щыщу зы закъуи зэрымылажьэм. Ар икІи ГъэщІэгъуэнэкІэм, ахэр илъэс 20 мынэхъ мащІэкІэ зэрылэжьар къэпльытэмэ. Район унафэщІхэм зэрыжаІэмкІэ, 2011 гъэм лифт псоми я щытыкІэр кьапщытэнурэ, зэфІгъэпэщыж хъунухэм елэжьынущ, жы дыдэ хуэхэр щІэкІэ яхъуэжынущ.

ЖАНХЪУЭТ Зуэз.

● Іуэхуэ

Иджыри щэху и куэдщ

Инджылызым и «Гардиан» газетым къыгурІуэгащ къаугъэ хэмыкІ «Викиликс» интернет-сайтым аргуфу хэІущІыІу ищІа щыхьэт тхылъ щохъуэр.

Аээри дипломат зэмылІэужьыгъуэхэм ятхащ США-м и унафэщІхэмрэ и ТІасхъэщІэх Іуэхущіапіэхэмрэ папщІэ. А щыхьэт тхылъхэм кьахощ Урысейм, абы и политикэ хуэхсІэм, и властым пэрыт щІыхуэхэм ятеуха псорИ.

США-м, Инджылызым, Франджым я дипломатхэм Америкэм и ТІасхъэщІэхэм хуатхахэращ газетым гуІэльытэ нэхъыбэ мы зэм зыхуищІар. Псалъэм папщІэ, США-м и дипломатхэм ящыщ зым, зи цІэ-унэцІэр зэкІэ ябзыщІым, зэритыжкІэ, «Урысейм щытепщэщ клиентократхэм я режим залымэхьэр, Путин Владимир и унафэ щІыгъуэм хэтхыкІыр», «Урысейм къэрал къудыкъущІэхэри, щІэныгъэ, Іуэхущіапіэхэри, щІэныгъэджащІэ гуп зэщІэгъэуІуахэри зэпыщІауэ зэдзлажьэурэ, мафиозэнэ къэрал гурыІуэгъуэй ящІу», - ет а дипломатым.

НаІуэ хъуа щыхьэт тхылъ псомиз я жэуапу, УФ-м и Премьер-министр Путин Владимир жеІэ Урысейм и щылъубэмдемократ зыужьныгъэр кьызэрыхихар икІи ди къэралым и щІыхубэр зыхущІэкъуэм США-р пэрымыуІуэ чэндж ярет.

УФ-м и политикхэм «Викиликс» сайтым и щыхьэт тхылъ фІейхэр кьафІэмыІуэхущ щхьэкІэ, Тыркур нэхъ тэмакъкІэщІу кьыщІэкІащ. Абы власткІэ щызыныгъэмрэ я партым США-м и дипломатхэр игъэкъуанщэу судым тхылъ щІелъхьэ. «Викиликс» сайтым хэІущІыІу ищІа щыхьэт тхылъ мин 250-м щыщу мини 8-р зытеухуар Тыркум и политикхэр гъэулыниращ.

Фэбжь ягъуэт

«RATA-news» порталым зэритхымкІэ, Шарм-эш-Шейх и зыкъэскІыпІэ псори пщэдей гуэрми зэхуэщІауэ щытынущ.

Абы зыщызыгъэпсэхуэхэри щыпсэуэхэри хьэмэ хьыхьэ мыхьэну Мысырым и полицэм унафэ кьищтат, гъуфжьмрэ бзрэжьейм ящІу

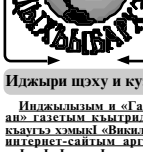

Ди дэлэныкъуэхэм хуэныкъуэхэр зэрыдэтІыгъым, абыхэм защІэдгъэкъуэну дызэрыкъэзырым и дамыгъэ ирехъу уагъэ хуэхъэр!

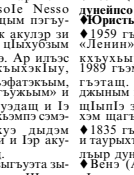

♦Пестицидэм ебэныпмкІэ дунейпсо махуэщ

♦Юристым и махуэщ

♦1959 гъэм дунейм щыяпэ «Ленин» атом мылкъутэ къхухьыр псым техьащ. 1989 гъэм абы лэжьэн щигъэтащ. Нобэ Арктикэр джыным и тхыдэр щахъумэ, щІыпІэ зэмылІэужьыгъуэхэм щагъэльагъуэ музейщ.

♦1835 гъэм Андерсен Ганс и таурыхъэр зэрыт япэ тхылъыр дунейм кьытехьащ.

♦Вены (Австрие) щекІуэкІынущ щІэпхъаджагъэ щымыгъэІэнымрэ уголовнэ суд щІэмкІэ комиссэм и 19-нэ сессиер.

Дунейм и щытыкІэнуп:

«meteonovosti.ru» сайтым кьызэритымкІэ, нобэ пшэр техьэ-текІыу щытынущ, кьеиуэ-кьес щыІэнукъым, кьэуэ-кьэс щыІэнукъым. Жэщым хуабэу градуси 6 щыІэнущ.

Иллюстрэр зыгъэхъэзырыр **ГЪУЩІО Зарифи.**

Лъэкъ Іуащгъэ:

Мазэрэ пэт дыркъуэ иІэщ.

● «Урысей зэкъуэт»

Сурэтыр **КЪАРЕЙ Элинэ** *трихащ.*

ФІыуэ еджэхэм партым гулъытэ яхуещІ

Хабзэ дахэ хъуауэ, «Урысей зэкъуэт» партым и Къэбэрдей-Балъкъэр щІынальэ къудамэм и политсоветым республикэм и еджакІуэ нэхъыфІхэм ильэс къэс стипендие яхуегъэув. 2010 - 2011 гъэ еджэгъуэм ар зрагъаиу ныбжьыщІэ зэчиныфІэхэр щагъэхъапІэ зэІущІэ дыгъэгъазэм и 1-м екІуэкІащ.

АБЫ ХЭТАЩ «Урысей зэкъуэт» партым и щІынальэ политсоветым и секретарь **Жаным Руслан,** КЪБР-м и Парламентым и «Урысей зэкъуэт» фракцэм и унафэщІ, Къэбэрдей-Балъкъэр къэралмэкъумэщ академием и ректор **Жрыкъуэ Борис,** курыт школхэм я директорхэр, адэ-анэхэр.

- «Урысей зэкъуэт» партыр къызэрызэрагъэпэщыпэ нобэ илъэси 9 мэхъу, - жиІащ зэІущІэр кьыщыдэлъытхьым Жаным Руслан. - Абы пьандэрэ щІыхуэхэм я псэукІэр егъэфІэкІуэныкІэ, щІалэгъуалэм я Іуэхур дэгъэкІныныкІэ партым гъэкьыгъэщхуэ зэфІигъэкІащ. Адэкіи партыр зыхущІэкъу Іуэхугъуэ нэхъыщхьэхэм ящыщщ унагъуэм, кьыгъэщІэхъуэ щІэблэм жылагъуэм щаІэ пщІэр къэІэтыныр, ахэр сытым дежи я гулъытэ щымыгъэщІэныр. Фэ нобэ дэтхэнэри фІыкІэ факьыхощ фызыхэт гупым, жыпІэнурамэ, фыпашэщ. Зи щІэныгъэкІэ, зэфІэкІкІэ ипэкІэ кІуэтэным щІэхъуэпс щІалэгъуалэрщ къэкІуэнур зейр, апхуэдизкъэрщ къэралым и гупсэ. Ди щІыпІэм и щІыпІэ яІэту, фи учь кьихъуэхэм щапхъэ фахъуэхуу гъэзгуанэ дахэ фиІэну сынывохъуэхъу.

Жэрыкъуэ Борис кьытеувыІащ республикэм щекІуэкІ зыужьныныгъэхэм, абы и щыхъуэхэм яІа гугъапІэ куэдыр нахуапІэ зэрыхъуам, гугъуехьхэр кьызэринэкІыхэр псэукІэ зэІуэпэщым зэрыхъуэкІуэр. «Къэрал къулыкъущІэхэм иджы гулъытэ нэхъ хуащІ хъуащ щІалэгъуалэм, - жиІащ Жэрыкъуэм. - Абы и щыхьэтщ ныбжьыщІэхэм кьыхалъхьэ Іуэхугъуэ куэдыр зэрыдалыгъыр, ахэр жыджэру къэралым щекІуэкІ жылагъуэ-политикэ гъашІэм зэрыхашэр.

Мы гъэ еджэгъуэм «Урысей зэкъуэт» партым и Къэбэрдей-Балъкъэр щІынальэ къудамэм и стипендиер кьахьыныр курыт школхэм щІэс сабий 30-м (дэтхэнэмэ сом 350-рэ), курыт Іэщіагъэ щызрагъэгъуэт еджапІэхэм я студенту 2-м (сом 600), щІэныгъэ нэхъыщхьэ щрат Іуэхущіапіэхэм екІуалІэу ныбжьыщІэ 11-м (сом 900). Апхуэдизу абыхэм псоми а махуэм партым и щІыхь тхылъхэмрэ удз гъэгъахэмрэ иратащ, фэепль сурэтхэр зытрагъэхащ.

Ахъшэ саугъэтхэмкІэ зэрагъэпэжам папщІэ «Урысей зэкъуэт» партым и Къэбэрдей-Балъкъэр щІынальэ къудамэм и политсоветым хэтхэм фІыщІэ хуащІу кьэпсэльащ ШэрыІуэкъ Мадин (Псыгуэнсу дэт курыт школ №3), Клешня Валерие (Прималкинскэ жылагъэм и курыт школ), Рахаевэ Дианэ (Безенги къуажэм и курыт еджапІэ), Гъуэныбэ Іанэ (Тэрч къалэ, курыт школ №2), Щоджэн ФатІимэ, Уянаев Марат (КъБКъМА), Мискаровэ Гурелэ (КъБКъУ), Мишечкин Олег (ГъуэджэхэмкІэ Кавказ Ищхьэрэ къэрал институт) сымэ. Абы хэм я кьэпсэльэныгъэхэм кьыхагъэщащ кьыхуащІа пщІэм я щхьэр лъагэу зэрыригъэльагъэжар, кьрагъэзэ дзыхьыр ягъэпэжу адэкІи я зэфІэкІ ин хагъахъуэу, я щІэныгъэр республикэм и зэІущІэ зэпэщІ псэукІэм ягуагъэлажьэну зэрыхьэзырыр.

ЩХЬЭЩЭМЫЩІ Изэ.

● Прохладнэ куей

Заводым зеужь

Ди республикэм щынэхъыфІхэм хабжэу Прохладнэ къалэм дэт щакъхъуэ гъэжьапІэм и эфІэкІхэм хигъахьуэ зэпытщ.

НОБЭ МЫБЫ къыщІегъэкІ щакъхъуэхэкІ зэмылІэужьыгъуэу 30-м нэс. Апхуэдизу мыбы щагъажьэ фощыгъуэ уз зыпкрыитхэм, йодыр къызэмэщІэкІхэм папщІэ щакъхъэ, булкэ лІэужьыгъуэ щхьэхуэхэр. Іуэхущіапіэм апхуэдизу зиужьным къежьапІэ хуэхъуащ иужьрей илъэс зыбжанэм кьриубыдэу мыбы нэгъуэщІ къэралхэм щагъэхьэзыр Іэмэпсымэщ Іэ куэд зэрыщигъэувар. Абыхэм ящыщу тхъэвыр зэрапщ, зэрызэпаупщІ, ар псынщІэу икІи дахэу зэрагъажьа хьэкуэр, щакъхъуэхкІхэм халъхьэхэр тэмэму зэрашэч Іэмэпсымэхэр. ЩІакъхъу гъэжьапІэм кьыщІигъэкІ продукцэр ди щІыпІэм и мызакъуэу, гъунэгъу республикхэми. Ставрополь краймри ирагъащэ. Иджыблагъэ Іуэхущіапіэм кьызэІуихащ Іэфіыкіэхэкіхэр щащІ нэгъуэщІ зы цехи. Мы заводым ерыскъыкэхІхэр кьызэхихщІыкІыр гуэдз хэпльхьам и хьэжьигъэрщ. Абы и фІыгъэкІэ ерыскъыр зэмыкІуэкІыу куэдрэ щызыгъэлъ консервант пкъыгъуэхэр кьагъэсэбэпын хуэм хьуркъым. Дызытехьэ ильэсым мы Іэнатіэм кьыщІигъэкІ продукцэ лІэужьыгъуэхэми зэрылажьэ оборудованэми кьыхагъэхьэуну я мурадщ. Апхуэдизу фІыгъэфІэкІуэнущ щІакъхъуэхэкІхэр махуэ бжыгъэкІэ зыри кьащымыщІу щылъыи хуэдизу зэрызэкІуэцІалъхъэ щыкІэри. Кьымыдэкіэ, кьагъэсэбэп эпсэкерокъуэрэ зэрызгъэзэхуэу Іэмэпсымэщ Іэхэри ягъэувынущ.

ЛЪОСТЭН Музэ.

● Гу зылъытапхъэ

Налшык Илъэсыщ Іэм зыхуегъэхьэзыр

Илъэсыщ Іэр зыхуегъэхьэзыр ныбжьыщІэхэр зэрыкъэрагъэІуэкІыныр зыхуегъэхьэзыр Налшык къалэм и администрацэм. Дыгъэгъазэм и 20-м ирихьэлІэу къалэм и утхэм щагъэувынущ псей щІэращэхэр. Илъэсыщ Іэр кьыззрыблагъэм и хьэбрегъащІэу ягъэхьэзыра сурэтышхуэхэр узрамхэм щагъэувынущ. Едгъэжьэж 2010 гъэм къэхуа Іуэху нэхъыщхьэхэр уи нэгу кьыщІэзыгъэхьэ видео-роликыр экранышхуэм махуэ зыбжанэкІэ кьигъэльэгъэнущ.

ИЛЪЭСЫЩІЭР кьэсыным махуипщІ иІэжу библиотекэхэм щрагъэкІуэкІын щІадзэнущ япэ зэІущІэкъэ. Кьыкіэлыкіуэнущ спорт школхэм зыщІыгъэІасэ ныбжьыщІэхэм я зэхьэзэхуэхэр.

Хэку зауэшхуэм хэтахэм я клуб Налшык дэтым дыгъэгъазэм и 21-м пшьхьэ щекІуэкІынущ. Ветеранхэм я советым кьызэригъэпэщауэ. Жыьы хьуахэр щапІыж, сабий ныкьуэдыкьуэхэр здэщыІэ унэхэм кьыкІэлыкІуэ махуэм зыкъыщагъэльэгъуэнущ кьалэм и кьэфакІуэ, уэрэджыкІакІуэ гупхэм.

Япэ ИлъэсыщІэ зыкъэгъэльэгъуэныгъэ иныр, хабзэ зэрыхьуам тету, дыгъэгъазэм и 23-м щекІуэкІынущ Налшык и зыгъэпсэхупІэ паркым ит кьэфапІэ пэшым. Мыбы махуипщІм и кІуэцІкІэ Уае дадэм кьыбгъэдэІ саугъэтхэр щратынущ унагъуэ хуэмышІэхэм кьыщыхьэ сабий 1500-м щІигъэм. Налшык къалэ администрацэм кьызэригъэпэщауэ, дыгъэгъазэм и 24-м ирагъэкІуэкІыну «ИлъэсыщІэр псоми я зэхуэдэ махуэшхуэщ» Іуэхум хэтыну хуей щІалэгъуалэр кьрагъэблагъэ: илъэс блэкІаэмэ хуэдэу, ахэр хуеблэгъэнуп ИлъэсыщІэ мазэ хуэщхьэм хэтыну Іэмал зимыІэ сабий сымаджэхэм икІи ахэр тыгъэкІэ ягъэгугІэнущ. А махуэм курыт еджапІэхэм, сабий гъэсапІэхэм, щэнхабзэ Іуэхущіапіэхэм пшьхьэ дахэхэр щекІуэкІынущ. Пщьхьэщхьэм Налшык и зыгъэпсэхупІэ паркым и кьэфапІэ пэшым щызэхэтыну щІэблэм папщІэ бал-маскарад щыІэнущ. Апхуэдизу илъэсыщІэ зэхьэзэхэр, концертхэр, дискотекэхэр щекІуэкІынущ Хьэсэней, Кэнжэ, Белэ Речкэ я кьуажэхэм, нэгъуэщІ жылагъэм. Дыгъэгъазэм и 31-м сыхьэт 17-м щыщІэдзауэ 21 хьуху Абхазым и утым щекІуэкІынущ ди республикэм и уэрэджыкІакІуэ, кьэфакІуэ щэрыщуэхэр зыхэтыну ИлъэсыщІэ пшьхьэхэр. 2011 гъэр кьыщихьэ дакьикъэхэм хьэрэкІытІэхэр драгъэуеинущ.

«Къебгъэ, ИлъэсыщІ!» зыфІащэ зэхьэхьэщхуэщІышьилэм и 2-3 махуэхэм ХьэтІохьущокьуэхэ я жыг хадэм щрагъэкІуэкІыну я мурадщ.

ИлъэсыщІэ угъурлы фытехьэну, налшыкдэсх!

ДЗЭМЫХЬ Лилэ,
Налшык къалэ адміністрацэм и пресс-Іуэхущіапіэм и унафэщІ.

● Іуэхуэ

Иджыри щэху и куэдщ

Инджылызым и «Гардиан» газетым къыгурІуэгащ къаугъэ хэмыкІ «Викиликс» интернет-сайтым аргуфу хэІущІыІу ищІа щыхьэт тхылъ щохъуэр.

Аээри дипломат зэмылІэужьыгъуэхэм ятхащ США-м и унафэщІхэмрэ и ТІасхъэщІэх Іуэхущіапіэхэмрэ папщІэ. А щыхьэт тхылъхэм кьахощ Урысейм, абы и политикэ хуэхсІэм, и властым пэрыт щІыхуэхэм ятеуха псорИ.

США-м, Инджылызым, Франджым я дипломатхэм Америкэм и ТІасхъэщІэхэм хуатхахэращ газетым гуІэльытэ нэхъыбэ мы зэм зыхуищІар. Псалъэм папщІэ, США-м и дипломатхэм ящыщ зым, зи цІэ-унэцІэр зэкІэ ябзыщІым, зэритыжкІэ, «Урысейм щытепщэщ клиентократхэм я режим залымэхьэр, Путин Владимир и унафэ щІыгъуэм хэтхыкІыр», «Урысейм къэрал къудыкъущІэхэри, щІэныгъэ, Іуэхущіапіэхэри, щІэныгъэджащІэ гуп зэщІэгъэуІуахэри зэпыщІауэ зэдзлажьэурэ, мафиозэнэ къэрал гурыІуэгъуэй ящІу», - ет а дипломатым.

НаІуэ хъуа щыхьэт тхылъ псомиз я жэуапу, УФ-м и Премьер-министр Путин Владимир жеІэ Урысейм и щылъубэмдемократ зыужьныгъэр кьызэрыхихар икІи ди къэралым и щІыхубэр зыхущІэкъуэм США-р пэрымыуІуэ чэндж ярет.

УФ-м и политикхэм «Викиликс» сайтым и щыхьэт тхылъ фІейхэр кьафІэмыІуэхущ щхьэкІэ, Тыркур нэхъ тэмакъкІэщІу кьыщІэкІащ. Абы власткІэ щызыныгъэмрэ я партым США-м и дипломатхэр игъэкъуанщэу судым тхылъ щІелъхьэ. «Викиликс» сайтым хэІущІыІу ищІа щыхьэт тхылъ мин 250-м щыщу мини 8-р зытеухуар Тыркум и политикхэр гъэулыниращ.

Фэбжь ягъуэт

«RATA-news» порталым зэритхымкІэ, Шарм-эш-Шейх и зыкъэскІыпІэ псори пщэдей гуэрми зэхуэщІауэ щытынущ.

Абы зыщызыгъэпсэхуэхэри щыпсэуэхэри хьэмэ хьыхьэ мыхьэну Мысырым и полицэм унафэ кьищтат, гъуфжьмрэ бзрэжьейм ящІу

Ди дэлэныкъуэхэм хуэныкъуэхэр зэрыдэтІыгъым, абыхэм защІэдгъэкъуэну дызэрыкъэзырым и дамыгъэ ирехъу уагъэ хуэхъэр!

♦Пестицидэм ебэныпмкІэ дунейпсо махуэщ

♦Юристым и махуэщ

♦1959 гъэм дунейм щыяпэ «Ленин» атом мылкъутэ къхухьыр псым техьащ. 1989 гъэм абы лэжьэн щигъэтащ. Нобэ Арктикэр джыным и тхыдэр щахъумэ, щІыпІэ зэмылІэужьыгъуэхэм щагъэльагъуэ музейщ.

♦1835 гъэм Андерсен Ганс и таурыхъэр зэрыт япэ тхылъыр дунейм кьытехьащ.

♦Вены (Австрие) щекІуэкІынущ щІэпхъаджагъэ щымыгъэІэнымрэ уголовнэ суд щІэмкІэ комиссэм и 19-нэ сессиер.

Дунейм и щытыкІэнуп:

«meteonovosti.ru» сайтым кьызэритымкІэ, нобэ пшэр техьэ-текІыу щытынущ, кьеиуэ-кьес щыІэнукъым, кьэуэ-кьэс щыІэнукъым. Жэщым хуабэу градуси 6 щыІэнущ.

Иллюстрэр зыгъэхъэзырыр **ГЪУЩІО Зарифи.**

Лъэкъ Іуащгъэ:

Мазэрэ пэт дыркъуэ иІэщ.

● «Адыгэ псалъэр» къыфІэрыхьэну фыхуеймэ

Ди щІэдзыкІакІуэ лъапІэхэ!

2011 гъэм и япэ илъэс ныкъуэм ди газетым и уасэщ сом 356-рэ кІэпІейкІи 10-рэ.

«Адыгэ псалъэм» Іэ щытеидзэ хъунущ республикэм и пощт Іуэхущіапіэ псоми.

Ди индексыр 51531

ИЛЪЭСЫЩІЭМ ЩІЫНАЛЪЭ ЗЭІУЩІЭ ЩЫЗЭХЭТАЩ. Ар иригъэкІуэкІащ хабзэгъэув орган нэхъыщхьэм и Унафэщі Чеченов Ануар. ЗэІущІэм я пэжыгъэм хэтащ КЪР-м и Правительствэм и Унафэщі Меркулов Александр, абы и яп къуэдзэ Абрэдж Іэдиб, Правительствэм и Унафэщым и къуэдзэ Сэхъурокъуэ Хъэутий, министерствэ, ведомствэ зэмылІэужьыгъуэхэм я Іэтащхьэхэр.

ЗэІущІэМІуэхугъуэ зэхуэмыдэхэм щыхэпльащ, ауэ нэхъыщхьэу щытар республикэм и бюджетым теухуарщ. «2011 гъэм Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм иІэн хуэзи бюджетым» теухуа законым и проектыр япэ еджэгъуэу кьащтащ. ЕтІанэгъэ республикэм иІэнатіэр зыхуэІэпэІуэтащ бюджетым къигъэльагъуэу зэІущІэм къыщыпсэпльащ КЪР-м и финансхэмкІэ и министр **Бышэн Аэрэт.** Ар зэщхьэщыхуэу кьытеувыІащ дызыхуэкІуэ ильэсым бюджетыр зыхуэдэнум, мыгъэрейм и зэхэлъыкІэм кьыщхьэщыкІыу, халъхьэну зэхъуэкІныныгъэхэм, ар кьызыхэкІа щхьэусыгъуэм. Абы зэрыжиІамкІэ, 2011 гъэм и финансэ тхьыпІ нэхъыщхьэр ягъэхьэзыращ а ильэсым Къэбэрдей-Балъкъэрым социальнэ, экономикэ и Іьэныкъуэкіэ игъуэтыну зыужьныгъэхэм ятещІыхьауэ, ар щаубзыхум уиэтІныгъэ нэхъыщхьэу кьыхалъытащ налог зытепльхьэ хьэну Іуэхущіапіэхэм я бжыгъэм хагъахъуэкІэрэ, абы кьыхэкІ мылькурИ нэхъыбэ щыныр.

- 2011 гъэм республикэ бюджетым и хэхъуэр сом мелард 20-рэ мелуани 174-рэ хьунущ, федеральнэ бюджетым щыщу сом мелард 11-рэ мелуан 565-рэ кьыгІэрыхьэнущ, - жиІащ Бышэныи. - Хэщікэр сом мелард 21-рэ мелуан 469-рэ хьуэу дубзыхуащ. ДиІэ мылькур зэотІыныгъэ сомуи тедгуэшэ иужь, дызыхуІущІыр сом зы мелардрэ мелуан 295-рэ хьуэу кьыщІидзащ. Федеральнэ центрым дотацэу кьытхуиутІыпщынчи и бжыгъэр процент 49,3-рэ мэхьу.

АдэкІэ Бышэныр кьытеувыІащ дэтхэнэ зы унэтІныныгъэми хэхъуэ тІыпщынкІэ бжыгъэр зыхуэхъэм. Псалъэм папщІэ, егъэджэныгъэ ІэнатІэм хуХахащ сом мелардри 4,9-рэ, щэнхабзэм - сом мелуан 911-рэ, узынщагъэр хъумэным - сом мелардри 2,7-рэ, социальнэ, политикэ Іуэху

АДЫГЭ ПСАЛЪЭ

Бзылъхугъэу щыIэм я нэхъ лъапIэ

● Махуэшхуэкэр

Урысейм и анэхэм я махуэр дыгъэгъазэм и 1-м щагъэлъэпIащ Налщык дат Киногъэлэдзагъуэ пIэм. Абы ирагъэблагъат къалащхьэм дэс анэ быныфIэхэр, анагъэри дэжьыгъэ Iэнатlэри екъуэдэзыхьыф бзылъхугъэхар. Абыхэм ехъуэхъуну, псалъэ дахэхэр жраIэну зэIущIам къекIуэлIат къалэ администрацэм и унафэщIхэр, абы и къудамэхэм я пашэхэр, жылагъуэ зэгухьанагъэм я лIыкIуэхэр. ЩIыпIэ администрацэм къыззригъэпэща гуфIэгъуэ пшыхьыр ирагъэкIуэжащ Къумахуэ Мухьэдинрэ Третьяк Татьянэрэ.

ЗИ УТЫКУР удз гъэгъахэмрэ анэмрэ быныморэ, унагъуэхэр къызэрыщ сурэтхэмкIэ гъэщIэрэщIа пэшышхуэм гуфIэгъуэр щытепщэт. КъБКъУ-м и «Каллисто» гупым хэтхэм зэIущIэр къызэIуахащ къафэ дахэхэлI. Абы пшыхьым къекIуэлIа псоми я дэрэжьгъуэмрэ гукъыдэжымрэ нэхъри къиIэтащ. Къумахуэмрэ Третьякрэ анэхэм гуапэу ехъуэхъуа нэужь, махуэшхуэм и тхыдэм пэшым щIэсхэр кIэщIу щыгъуазэ ящIащ икIи жаIащ анэм хуэдэу щыху гуапэ, хуэдэ, дахэ дунейм зэрытемытыр, апхуэдэу псэ хьэлэмрэ бзэ IэфIрэ, гу зэIуахэрэ Iэ щагъэрэ Тхьэшхуэм зрита абы кьигъэщIа-хэм зэрахэмытыр.

Анэм хуэгъэза апхуэдэ псалъэ гуапэхэм я ужькIэ, абыхэм ехъуэхъуну утыкум кьихьащ Налшык къалэ администрацэм и Iэтащхьэ Хьэгъэс Залымджэрий.

- ПщIэ зыхуэтщI ди анэ лъапIэхэ! Сигуми си псэми къабгъэдэкIыу сыбывохъуэхъу фи махуэ лъапIэмкIэ. 1998 гъэм УФ-м и Президентым и Унафэщ-кIэ ягъэува а махуэшхуэм кьегъэлъагъуэ къэралым, жылагъуэм, дэтхэнэ щIыхум и дежкIи анэм мыхьэнэуэ иIэр, сыту жыпIэмэ, дэ псори анэм дунейм дыкъытригъэхьащ, аращ щIэдзапIэу щыIэм я кьежьапIэри, - жиIащ Хьэгъэсым. - Бзылъхугъэм и кьалэн нэхъыщхьэ дыдэхэм ящыщи анагъэр икIи абы быным хуищI гулъытэм, иритыф лъагъуныгъэм куэдкIэ елытащ и щIэблэм и Iуэхур адэкIэ зэрыхъунур, абы гъащIэм щигъэзытыну увыпIэр, нэгъуэщI куэди. Ди анэхэращ тхэлъ хьэл-щэнхэм я нэхъыфIкэр къытхэзыльхьэфыр, ахэращ ди насыпыр зэтеувэнымкIэ гугъу зыкъыддезыгъэхьыр, дапщэщи дафIэсабийуэ кьытхуэсакьыр. Анэ къалэным къыдэкIуэу, фэ фщыщ куэдым я къаруэр зэфIэкIрэ ирахьалIэ республикэм нэхъри зиужьыным, экономикэм и унэтIныгъэ зэхуэмыдэхэр къэIэтыным. Дэ ди мащIэкъым бзылъхугъэ-политикэр, бзылъхугъэ-жылагъуэ лэжьакIуэхэр, медицинэм, егъэджэнигъэм, щэнхабзэм, атум, гъащIэм и нэгъуэщI лъэныкъуэхэмэ ехъулIэныгъэ лъагэхэр щызыIэрызыгъэхьахэр. Абыхэм яхэтщ анэ быныфIэхэр, анэшхуэ Iумахуэхэр.

Бзылъхугъэу щыIэм я нэхъ лъапIэ

● Махуэшхуэкэр

Урысейм и анэхэм я махуэр дыгъэгъазэм и 1-м щагъэлъэпIащ Налщык дат Киногъэлэдзагъуэ-пIэм. Абы ирагъэблагъат къалащхьэм дэс анэ быныфIэхэр, анагъэри дэжьыгъэ Iэнатlэри ехъулIэныгъэхэр яIэу, екIуэ зэдэзыхьыф бзылъхугъэхар. Абыхэм ехъуэхъуну, псалъэ дахэхэр жраIэну зэIущIам къекIуэлIат къалэ администрацэм и унафэщIхэр, абы и къудамэхэм я пашэхэр, жылагъуэ зэгухьанагъэм я лIыкIуэхэр. ЩIыпIэ администрацэм къыззригъэпэща гуфIэгъуэ пшыхьыр ирагъэкIуэжащ Къумахуэ Мухьэдинрэ Третьяк Татьянэрэ.

ЗИ УТЫКУР удз гъэгъахэмрэ анэмрэ быныморэ, унагъуэхэр къызэрыщ сурэтхэмкIэ гъэщIэрэщIа пэшышхуэм гуфIэгъуэр щытепщэт. КъБКъУ-м и «Каллисто» гупым хэтхэм зэIущIэр къызэIуахащ къафэ дахэхэлI. Абы пшыхьым къекIуэлIа псоми я дэрэжьгъуэмрэ гукъыдэжымрэ нэхъри къиIэтащ. Къумахуэмрэ Третьякрэ анэхэм гуапэу ехъуэхъуа нэужь, махуэшхуэм и тхыдэм пэшым щIэсхэр кIэщIу щыгъуазэ ящIащ икIи жаIащ анэм хуэдэу щыху гуапэ, хуэдэ, дахэ дунейм зэрытемытыр, апхуэдэу псэ

- ПщIэ зыхуэтщI ди анэ лъапIэхэ! Сигуми си псэми къабгъэдэкIыу сыбывохъуэхъу фи махуэ лъапIэмкIэ. 1998 гъэм УФ-м и Президентым и Унафэщ-кIэ ягъэува а махуэшхуэм кьегъэлъагъуэ къэралым,

Сурэтхэр КЪАРЕЙ Элинэ *трихащ.*

● Къэрал Iуэху

НэхъыжьыфIхэм папщIэ

КъБР-м лэжьигъэмрэ социальнэ зыужьыныгъэмкIэ и министр Тюбеев Альберт яIущIащ республикэм и телевиденэхэм, радиохэм, газетхэм щылажьэ журналистхэм. Абы зэхуэсахэр щыгъуазэ ящIащ Хэку зауэшхуэм и ветеранхэр, а зауэм хэкIуэдахэм, абы щагъуэта уIэгъэхэм, фэбжьхэм ияжькIэ яхьыжьхэм я щхьэгъуэсхэр псэупIэкIэ къызэрэпэщыным екъэлIа федеральнэ законхэр гъэзэщIа зэрыхьэм.

МИНИСТРЫМ зэрыжиIамкIэ, Къбэрдей-Балькъэрым нобэ щопсэу Хэку зауэшхуэм и ветеранэу 1411-рэ, абы хэкIуэдахэм, хэтахэм я щхьэгъуэсу 2372-рэ. Ахэр псэупIэкIэ къызэрэпэщыным теухуауэ УФ-м и Президентым 2007 гъэм накьыгъэм и 7-м унафэ щхьэхуэ кьыщищтам, щIыпIэ администрацэхэм упэ уэнныкъуэхэм я чэзум 2005 гъэм зыщагъэтхауэ учетым щытыр абыхэм ящыщу щыIэу 25-рэт. Ахэр псори псэупIэкIэ къызэрагъэпэщащ мы гъэм гъатхэпэм и 1 хьуху.

2009 гъэм дыгъэгъазэм и 12-м ветеранхэм ехьэлIа Федеральнэ законхэм зэхъуэкIыныгъэхэр хальхьэри, а программэм къызэщIиубыдэ щIыхуэхэм я бжьыпсэм хагъэхьащ. А зэхъуэкIыныгъэхэм иужькIэщ Хэку зауэшхуэм хтащэ, дунейр мамыр хьужа нэужь лIаэм я щхьэгъуэсэхэри фэтэркIэ къызэрагъэпэщыну министерствэр хуит щыхьуар. КьищынэмыщIауэ, иджы фэтэр иратын хуейт Ленинград блокадэм хиубыдауэ, Хэку зауэшхуэм и зэманым дэзм ираджэу ильэс ныкъуэкIэ абы къулыкъу щызыщIауэ зи псэупIэр егъэфIэкIуапхъэхэми. 2005 гъэм гъатхэпэм и 1 хьуху учетым увахэм ират сертификатхэр метр зэбгъуэзнатIэу 22-рэ къызэращэхуным тепщIыхьауэ щытамэ, дяпэкIи а бжьыгъэр метр зэбгъуэзнатIэу 36-м нэс хагъахьуэрт таконхэм.

Апхуэдэ щыкIэкIэ, псэупIэ хуэныкъуэу учетым ягъэуващ щIыхуэ 190-рэ (мы гъэм и закъуэ 130-рэ). НобжкIэ абыхэм ящыщу унэ къызэращэхуну сертификатхэр ират ветеранэ 142-м - 129-р я унэщIэхэм Iэпхъуэжащ, 13-м къащэхуну унэр къальыхьуэ. КъэнахэмкIэ я Iуэху зэфIэкIынущ етIанэгъэ и яп мазищым кьрифыдзу.

Къэбэрдей-Балькъэрым а Iуэхур хъарзынэу зэрыщызэфIэкIыр кьалытэри, Москва щыIэ унафэщIхэр арэзы техъуащ мы гъэм кьаутIыпща сом мелуанит 112-рэ мин 316,4-м иджыри мелуан 15 къыхущIагъуну.

- Илъэсыщ1эм дытетхэн и пэ кьиуэу а ахьыщэри кьытIэрыхьэнущи, ди гугъэщ ар иджыри ветеран 18-м я псэупIэкIэ егъэфIэкIуэным хуримыхьуну, - жеIэ Тюбеев Альберт.

Абы гу лыитащ Хэку зауэшхуэр зэриухрэ илъэс 65-рэ дэкIа пэтми, ТекIуэныгъэ Инур къытхуэзыхьа нэхъыжьыфIхэм апхуэдэ гулъытэ нобэр кьыдэкIуэм зэрамыгъэтам.

Хэку зауэшхуэм и ветеранхэм, абы хэкIуэдахэм, хэтахэм я щхьэгъуэсхэм я псэупIэр егъэфIэкIуэным и учетым щагъэувыр щIыпIэ администрацэхэращ, щыхуэм я щхьэзатхэр псэупIэм сыт хуэдизкIэ хуэныкъуэми зэхегъэкI Лэжьыгъэмэ социальнэ зыужьыныгъэмкIэ и министерствэм къыщызэрагъэпэща комиссэ щхьэхуэм. Абы хохьэ ветеран зэгухьныгъэхэм я лIыкIуэхэр, муниципальнэ Iуэхущапхъэхэм, министерствэ зыбжанэм я лэжьакIуэхэр. Тюбеев Альберт зэрыжиIамкIэ, лэжьыгъэр екIуэкIынущ Хэку зауэшхуэм и ветеранхэм, а зауэм хэкIуэдахэм, хэтауэ нобэ мыпсэужхэм я щхьэгъуэсхэм, щыIу псэупIэ хуэныкъуэ псоми я Iуэху зэфIыхьэху.

ГУЩIО Зариф.

● Шэджэм куей

Къару псори хуэзщIагъэуIуэ

Шэджэм муниципальнэ районым и щыпIэ администрацэм щекIуэкIащ террорым рэщIэтыныгъэмкIэ комиссэм нэхъ мыхьэнэшхуэ зиIэ Iуэхущапхъэхэрэ хуэхунэгъэхэмрэ хьэмэным я унафэщIхэр.

ЗЭЧIЩIэмкъыщыщыпсальэм къэрал кIуэцI IуэхуэмкIэ къудамэу Шэджэм районым щыIэм и штабым и унафэщI Лыхьэгу Арсен кьигъэльэгъуащ мыхьэнэ хэха зиIэ Iэнатlэхэр, щыхуэхэм я псэуныгъэр элыьта Iуэхущапхъэхэр, щыхуэхэм я зэхуэсыпIэхэр мыхьэнэ зэрапхъэхэмрэ щыIэ Хэхаэ зыкIэлъыплъын хуейуэ щыIэ щыпIэ псори щапщытыкIащ икIи абыхэм щалэжькIэ Iуэхуэхэмрэ ахэр щызэфIагъэкIыну пIалъэхэмрэ яубыхуэщ.

Iуэхущапхъэхэм я Iэтащхьэхэм, къэрал кIуэцI Iуэхуэмкlэ къудамэм ведомствэхэм зэмхьэхэ и Iэнатlэм и унафэщIым, шыпагъуэзэщIагъэ зыхьхьэмэ зэхуэсыпIэхэр мыхьэнэ зэрапхъэхэмрэ щыIэ Хэхаэ зыкIэлъыплъын хуейуэ щыIэ щыпIэ псори щапщытыкIащ икIи абыхэм щалэжькIэ Iуэхуэхэмрэ ахэр щызэфIагъэкIыну пIалъэхэмрэ яубыхуэщ.

Iуэхущапхъэхэм я Iэнатlэхэм, къэрал кIуэцI Iуэхуэмкlэ къудамэм ведомствэхэм зэмхьэхэ и Iэнатlэм и унафэщIым, шыпагъуэзэщIагъэ зыхьхьэмэ зэхуэсыпIэхэр мыхьэнэ зэрапхъэхэмрэ щыIэ Хэхаэ зыкIэлъыплъын хуейуэ щыIэ щыпIэ псори щапщытыкIащ икIи абыхэм щалэжькIэ Iуэхуэхэмрэ ахэр щызэфIагъэкIыну пIалъэхэмрэ яубыхуэщ.

ЗэIущIэмкъыщыщыпсальэм къэрал кIуэцI Iуэхуэмкlэ къудамэу Шэджэм районым щыIэм и штабым и унафэщI Лыхьэгу Арсен кьигъэльэгъуащ мыхьэнэ зэхуэсыпIэхэр щыIэ Хэхаэ зыкIэлъыплъын хуейуэ щыIэ щыпIэ псори щапщытыкIащ икIи абыхэм щалэжькIэ Iуэхуэхэмрэ ахэр щызэфIагъэкIыну пIалъэхэмрэ яубыхуэщ. Хэхаэ зыкIэлъыплъын хуейуэ щыIэ щыпIэ псори щапщытыкIащ икIи абыхэм щалэжькIэ Iуэхуэхэмрэ ахэр щызэфIагъэкIыну пIалъэхэмрэ яубыхуэщ.

Iуэхущапхъэхэм я Iэнатlэхэм, къэрал кIуэцI Iуэхуэмкlэ къудамэм ведомствэхэм зэмхьэхэ и Iэнатlэм и унафэщIым, шыпагъуэзэщIагъэ зыхьхьэмэ зэхуэсыпIэхэр мыхьэнэ зэрапхъэхэмрэ щыIэ